

**Latvijas Bankas
vidēja termiņa statistikas darba
programma 2021.–2023. gadam**

Termini un saīsinājumi

ECB – Eiropas Centrālā banka

ECBS – Eiropas Centrālo banku sistēma

EK – Eiropas Komisija

ES – Eiropas Savienība

Eurostat – ES statistikas birojs

INTS – Latvijas Bankas interneta statistikas datubāze

Kredītiestāde – Latvijas Republikā reģistrēta kredītiestāde un citā valstī reģistrētas kredītiestādes filiāle

MFI – monetārā finanšu iestāde

VZS – Vienotās ziņošanas sistēma (*Integrated Reporting Framework*; IReF)

I. Statistisko prasību izstrāde un ieviešana

1. Ieviest ECB jaunās prasības ārējās statistikas jomā	
Raksturojums	Tiek izstrādāti un ieviesti grozījumi Eiropas Centrālās bankas 2011. gada 9. decembra Pamatnostādņē ECB/2011/23 par Eiropas Centrālās bankas prasībām attiecībā uz statistikas pārskatiem ārējās statistikas jomā (pārstrādāta versija) (2012/120/ES), tajā iekļaujot uz ECB nosūtāmās informācijas papildu detalizāciju.
Rezultāts	Tiek sagatavota un nosūtīta informācija izvērstākā institucionālo sektoru, valstu un valūtu dalījumā, kā arī tiek nodrošināta prasība veikt tiešo investīciju datu konversiju, aizstājot to atspoguļošanu saskaņā ar aktīvu un pasīvu principu ar atspoguļošanu saskaņā ar tiešo investīciju virziena principu.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.
2. Ieviest tiešo investīciju statistikas jaunās prasības	
Raksturojums	Plānoti grozījumi Eiropas Parlamenta un Padomes 2005. gada 12. janvāra Regulā (EK) Nr. 184/2005 par Kopienas statistiku attiecībā uz maksājumu bilanci, starptautisko pakalpojumu tirdzniecību un ārvalstu tiešajiem ieguldījumiem, ieviešot patiesā labuma guvēja jēdzienu papildus tiešā investora principam un nošķirot darījumus saistībā ar tiešajām investīcijām jaunos projektos un tiešās investīcijas saistībā ar to pārņemšanu.
Rezultāts	Tiek sagatavots un nosūtīts plašāks datu klāsts par tiešajām investīcijām.
Ietekme uz respondentu	Nav būtiskas ietekmes.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.

3. Nodrošināt 4. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas datu apstrādi un apkopošanu	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šāda informācija nepieciešama labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.
Rezultāts	Tiek iegūti dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai eiro zonas ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto mājsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.
4. Ieviest saimniecisko darbību atjaunināto statistisko klasifikāciju	
Raksturojums	Lai nodrošinātu saimniecisko darbību statistiskās klasifikācijas atbilstību ekonomiskajai situācijai, Eiropas Savienības līmenī tiek plānots šo klasifikāciju pārskatīt un apstiprināt jaunā redakcijā. Pašreizējā statistiskā klasifikācija ir izveidota ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 20. decembra Regulu (EK) Nr. 1893/2006, ar ko izveido NACE 2. red. saimniecisko darbību statistisko klasifikāciju, kā arī groza Padomes Regulu (EEK) Nr. 3037/90 un dažas EK regulas par īpašām statistikas jomām.
Rezultāts	Saskaņā ar NACE jauno redakciju veicot grozījumus Latvijas Bankas noteikumos statistikas un Kredītu reģistra jomā, tiek iegūti vispusīgāki dati par ekonomisko situāciju.
Ietekme uz respondentu	Respondenti, kas sniedz Latvijas Bankai statistisko pārskatu datus un Kredītu reģistra ziņas.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.

5. Ieviest jaunas naudas tirgus statistikas prasības	
Raksturojums	<p>Tiek ieviesta Eiropas Centrālās bankas 2014. gada 26. novembra Regula (ES) Nr. 1333/2014 par naudas tirgu statistiku (ECB/2014/48). Naudas tirgus statistika ietver datus par noteiktiem nodrošinātiem un nenodrošinātiem naudas tirgus darījumiem un atvasināto instrumentu naudas tirgus darījumiem, ko MFI, izņemot centrālās bankas un naudas tirgus fondus, veic ar citām MFI, kā arī darījumiem starp MFI un citām finanšu iestādēm, valdību vai nefinanšu sabiedrībām, izņemot darījumus grupu ietvaros.</p> <p>Šie statistiskie dati sniedz informāciju par monetārās politikas lēmumu transmisijas mehānismu, kā arī ļauj ECB iegūt visaptverošu, detalizētu un saskaņotu statistisko informāciju par naudas tirgiem eiro zonā.</p>
Rezultāts	Tiek iegūti eiro zonas līmenī saskaņoti naudas tirgus dati.
Ietekme uz respondentu	ECB apstiprinātam kredītiestāžu lokam paplašinās pārskatu sniegšanas prasības naudas tirgus statistikas jomā.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.
6. Organizēt 4. aptauju par maksājumu veikšanā iesaistīto iestāžu un komercsabiedrību izmaksām, kas saistītas ar neliela apjoma norēķiniem ar skaidro un bezskaidro naudu	
Raksturojums	Aptaujas mērķis ir apzināt neliela apjoma maksāšanas līdzekļu radītās sabiedrības izmaksas, novērtējot Latvijā mazumtirdzniecībā izmantoto maksāšanas līdzekļu izmaksu elementus un apjomus, kā arī maksājumos iesaistīto pušu izmaksas.
Rezultāts	Aptaujā iegūtā informācija tiek izmantota, lai apzinātu skaidrās un beskaidrās naudas izmantošanas tendenci mazumtirdzniecībā, kā arī lai apzinātu jomas, kurās iespējams samazināt maksāšanas līdzekļu radītās sabiedrības izmaksas, saglabājot augstu pakalpojumu kvalitāti.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto respondentu aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.

7. Ieviest jaunas ieguldījumu fondu statistikas prasības	
Raksturojums	Plānots veikt grozījumus Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 18. oktobra Regulā (ES) Nr. 1073/2013 par ieguldījumu fondu aktīvu un pasīvu statistiku (pārstrādāta versija) (ECB/2013/38).
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eiro zonas līmenī saskaņotu ieguldījumu fondu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz respondentu	Papildu datu sniegšanas prasības ieguldījumu pārvaldes sabiedrībām un alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.
8. Organizēt 5. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauju un nodrošināt datus	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptauja ļauj iegūt detalizētus datus par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu. Šāda informācija nepieciešama labākai mājsaimniecību pieņemto ekonomisko lēmumu izpratnei, monetārās politikas transmisijas mehānisma darbības novērtēšanai un finanšu stabilitātes analīzei.
Rezultāts	Tiek iegūti dati par Latvijas mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu. Šie dati izmantojami ekonomiskās analīzes veikšanai eiro zonas ekonomiskās politikas noteikšanai.
Ietekme uz respondentu	Izlasē iekļauto mājsaimniecību aptauja.
Plānotais izpildes termiņš	Pēc 2023. gada.

II. Datu vākšanas, apstrādes, sagatavošanas un nosūtīšanas organizācijas pilnveide

9. Sākt datu vākšanu saskaņā ar jaunajām maksājumu statistikas prasībām	
Raksturojums	Tiek sāka maksājumu statistikas datu vākšana saskaņā ar Latvijas Bankas 2014. gada 13. marta noteikumu Nr. 131 "Kredītiestāžu, elektroniskās naudas iestāžu un maksājumu iestāžu maksājumu statistikas pārskata" sagatavošanas noteikumi" grozījumiem vai minēto noteikumu jauno redakciju. Tiek ieviesti Eiropas Centrālās bankas 2013. gada 28. novembra Regulā (ES) Nr. 1409/2013 par maksājumu statistiku (ECB/2013/43) plānotie grozījumi.
Rezultāts	Tiek iegūts plašāks eiro zonas līmenī saskaņotu maksājumu statistikas datu klāsts.
Ietekme uz respondentu	Maksājumu pakalpojumu sniedzējiem paplašinās pārskatu sniegšanas prasības.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.
10. Nodrošināt ECBS VZS ieviešanu	
Raksturojums	VZS ir nozīmīga ECBS iniciatīva, kas paredz maksimāli saskaņot datu prasības statistikas un kredītiestāžu uzraudzības vajadzībām, nodrošinot optimālu datu pieejamību gan mikrodatu līmenī, gan kopsavilkuma datu līmenī. VZS pamatā ir datu iegūšana no kredītiestāžu informācijas sistēmām un ziņošana, izmantojot vienotu ziņošanas vārdnīcu un datu apmaiņas standartu.
Rezultāts	Euro zonas līmenī saskaņoti kredītiestāžu dati, kas ļauj efektīvāk veikt MFI bilances un procentu likmju statistikas, kredītu reģistru statistikas, maksājumu bilances statistikas, starptautisko investīciju bilances statistikas, finanšu kontu statistikas un vērtspapīru turētāju statistikas sagatavošanu, vienlaikus nodrošinot arī ar kredītiestāžu uzraudzības veikšanu saistīto uzdevumu izpildi.
Ietekme uz respondentu	Kredītiestādes ievieš VZS, kas nosaka saskaņotu mikrodatu sniegšanu un palielina datu sniegšanas prasību stabilitāti.
Plānotais izpildes termiņš	Pēc 2023. gada.

III. Publicējamo datu klāsta paplašināšana

11. Sākt naudas tirgus statistikas publicēšanu INTS	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, kas interesentiem nodrošina ērtu datu atlasīšanu un attēlu veidošanas iespēju.
Rezultāts	INTS tiek publicēti naudas tirgus statistikas dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespēju analizēt Latvijas naudas tirgus attīstību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.
12. Sākt maksājumu statistikas publicēšanu INTS	
Raksturojums	Latvijas Banka regulāri paplašina INTS publicēto datu klāstu, kas interesentiem nodrošina ērtu datu atlasīšanu un attēlu veidošanas iespēju.
Rezultāts	INTS tiek publicēti maksājumu statistikas dati, tādējādi paplašinot interesentiem iespēju analizēt Latvijas bezskaidrās naudas maksājumu tendences.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2021. gads.
13. Nodrošināt 4. mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas ietvaros iegūto Latvijas datu publicēšanu	
Raksturojums	Mājsaimniecību finanšu un patēriņa aptaujas dati sniedz informāciju par mājsaimniecību rīcībā esošajiem īpašumiem, noguldījumiem un ieguldījumiem, par to saistībām, kā arī citu informāciju, t.sk. informāciju par nodarbinātību, ienākumiem, izdevumiem un patēriņu.
Rezultāts	Tiek publicēti dati par mājsaimniecību reālajiem aktīviem un to finansējumu, citām saistībām, kredītu pieejamību, privāto komercdarbību, finanšu aktīviem, nodarbinātību, pensiju uzkrājumiem, ienākumiem, pārvedumiem un patēriņu, tādējādi paplašinot iespēju interesentiem analizēt Latvijas mājsaimniecību darbību.
Ietekme uz respondentu	Nav.
Plānotais izpildes termiņš	2022. gads.